Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Titel: Epigrammer for at lære Folk Fornuft og give dem noget at lee af oversadt af et gammelt Ostindisk Manuscript skreven for 200 Aar siden.

Citation: ”Epigrammer for at lære Folk Fornuft og give dem noget at lee af oversadt af et gammelt Ostindisk Manuscript skreven for 200 Aar siden.”, i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 18*, L.N. Svare, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_018-shoot-workid1_018_016.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 18

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

Læs Public Domain-erklæringen

Epigramme for at lære Folk Fornuft og give dem noget at lee af oversadt af et gammelt Ostindisk Manuscript skreven for 200 Aar siden.

Kiøbenhavn, trykt hos L N. Svare.

2

3

1 Til en slet Skribent. Ja du giør store Ting, os, smukke Bøger

Men hvad du for din Viid og Hjernespind os

giver,

Det allerede længst af andre skreven er,

Fy! saa at tage Navn af andres Gierninger. Dog mange skriver nyt, selv de som gaaer i Skole, Om nogle Aar maaskee en i sin Sløie-Kiole.

4

2. Til en Tandløs Kiærling.

Din Tunge Stød paa Stød De gamle Tænder

giver,

I det du pludrer Dag og Nat saa idelig.

Det da før ingen til saa stort et Under bliver,

Om Tanden falder af, som sidder løselig.

Hvis du derfore vil de andre Tænder vare Da maae du meget i din lange Pludder spare.

3. Til en gammel Klynkere.

De ældre Tider du bestandig roese vil,

De nye søger du i alle Ting at laste,

For var der Lykke, Held og Helte-Dyder til; Det var din gamle Snak, og du tør forekaste De nye Tider at de alle Laster har,

Ej nogen Dyd og Fryd, men lutter Sorg og

Smerter,

O! var forvisset, at som gamle Tider var,

Saa er de nye; vi har endnu de samme Hierter

5

Som Adam havde, da han Loven overtraad,

Derfor kuns noget spar udaf din egen

Graad.

4.

Til en Postil Præst.

Du læser Folket for af gammel Huuspostil, Vel, det og hielpe kan at føre Folket til Gudfrygtighed; dog hvis du andet ei kan lære, Saa kan din hønse-Dreng en Præst og gierne

Være. 5.

Til en Laqvai der var bleven Raadmand.

Du var i gaar (jeg faae) paa Skuepladsen

hvor

Den Pantsat Bondedreng dig Aarsag gav til

Latter.

Spørsmaalet nu Hvorfor?

Du med saa megen Griin din rykke Mave

matter?

6

Det latterlige Svar: Spørg min Hovmester ad? O viise Raadmand jeg saa gierne vide gad,

Om din Fuldmægtig ei i alting for dig svar,

Saa du for Drengen ei det mindste forud har.

6.

En Kirke-Andagt.

I Kirken sad og sov en ret andægtig Mand, Hvor ofte gaaer man ei i Kirken for at sove?

To Fruentimmere af Stand Ved hannem sidde, sladdre, raabe.

Hvor ofte gaaer man ei i Kirken for at see?

At sees og snakke med sin Allerkiæreste? Da Præsten mærkede den Uroe og den Roe, Madame, siger han:

I tale alt for høit, og jeg kan aldrig troe At I forstyrre vil den vakre søvnig Mand,

Som, skiønt han sover her, ei mistet har Fodstand,

Og hiemme han i Nat fik ikke megen Roe.

7

7. At Alting er vel giort.

En Prædikant engang paa Prækestolen sagde,

At alting meget vel og meget viist var giort Saa vel det lidet som det stort.

Men skiønt han denne Text paa beste Viis udlagde

Saa fandtes der dog en, som Puggelrygget

var,

Og derfor megen Tvivl om denne Setning bar Hvorfore han og strax da Prædiken var klar Adspørger Præsten, om han ogsaa velskabt var? Ja: svarte Præsten for en Pukkelrygged er I dannet meget vel, det jeg forsikrer jer.

8.

Om den selsomme Ulykkelige.

Crispin er lærd og klog, har Vittighedens Gaver En høi og ædel Siæl, som ingen Sværte haver Han ogsaa virksom er; og fød til Flittighed

8

Dog stedse usel han af ingen Lykke veed Hvad Aarsag sig engang kand der til Lykke være Crispin ei vil, ei kan Oeconomien lære.

9.

Til Madame Inconstantia.

Hvorfor saa pyntelig da nylig hun var Møe. Hvorfor skal al ven Stats afmenges nu som Høe? For der nødvendig var for Brudesengens Skyld. Men nu ei mere da mit Ønske er opfyldt

10.

Til den Drammatiske Journal.

Som alt i Verden er Critiqver underkastet,

Hvad Under da at du og Stundum bliver lastet, Helst da du laster med lit mere Myndighed,

End der i en Journal kan have Plads or

Stæd.

11.

Om Fiskeren og den store Herre.

En Fisker stod paa Spring og vilde drukne sig. Thi tænk han var ulykkelig;

9

hans Lykke løbet bort, ei komme vil tilbage Da Fiskens Troeløshed vil Krogen mere ei

smage;

Da Herren merked nu Aarsagen til hans Smerte Han strax ham trøstede med ædelmodig Hierte Gav ham sin Guldbørs frem, og græd ret bitterlig

Hvad sagde Fiskeren: Er I ulykkelig?

Som mig husvale kan, forlindre al min Smerte, Ach svared Herren: jeg har største Sorg i Hierte, Du eene Sorrig har, fordi du mangler

Brød

Og har nu ved min Pung forvundet al din

Nød.

Al Verden derimod min Sorrig ei kan hemme;

Thi man et Hierte Sorg kan nogen Tiid forglemme.

12.

Til den falske Politicus. I Dag du snyde kan og nogle Dage fleere,

Og derved leve høit i største Herlighed;

Men naar til Slutning du ei kan bedrage me-

10

Thi engang man dit Sind dog allevegne

veed.

Hvad vil du giøre da forladt? forhadt paa Jorden,

Jeg veed ei andet Raad end da at hænge

dig,

Thi Falskhed ikke er just over alt i Norden,

Hvor ved man tænker sig at giøre lykkelig.

13.

Om Intet.

Sig Metstaphysicus, sig mig hvad Intet er?

O! der er mange Ting, som Navn af intet bær. En Lærd, en klog Student, som ikke Riidom

seer,

Et Intet er.

En yndig, dydig Møe, som ei har Skillinger,

Et Intet er.

En ærlig Cavailler fuld af Fortienester Er han ved Hoffet ei i Værd,

Et Intet er.

11

En gammel tapper Helt som nys drev Fienderne,

Som frelste Rigerne

Som vel sin Afskeed fik, ei Pension at see Som endnu Mærker nok af Mod og Dyder

bær

Dog Intet er.

O Intet, Intet! Kort: et Intet alting er,

Som ikke Kiendetegn paa Pluti Naade bær.

14.

Daarlighed i Menneskelighed.

I uden Tvivl vil alle nyde

En sød og sand Lyksalighed,

Men ingen af jer Middel veed. En søger den i Vellyst-Strømme En anden stædse vil i Bachi Floder svømme, En beder Plutus hielpe sig,

En troer ved Titler ret at blive lykkelig Og ere Daarer allesamrnen Dyd er Lyksalighed, og Glædens eene Amen.

12

15. Trøst til alle Israels Børn eller

Jøder,

Om eder siger man, at I vil gierne snyde;

Jeg svarer ja det rimligt er Men mon de Christne sig og ikke kunde fryde Ved uretfærdig Skillinger?

En tolv pro Cento gav i Aftes til en Jøde Og Tyve maatte han i Dag en Christen bøde.

16.

Til Arleqvin.

Folk takker dig og leer just for du dem beleer, Og slige Løier fleer i denne Verden skeer; Man meget ofte er fornøiet med en Ven Just naar han os beleer i Ord og Gierningen.

17.

Lykkelig i Spil.

A. tabte nyligen ved Falskhed udi Spil,

Et hundred Dalere, man ham beklage vil:

13

Ei siger han jeg vandt, og dennem skuffede

Thi femten Skillinger jeg gav de Spillende

For Marker som er Brug ved Kort og Tærninger.

O sand Sindbillede paa vore Gierninger!

Man tænker meget tit, at man vi! meget vinde, Tiisidst befindes dog at man gik udi blinde. 18.

Til den som fortæller sine Drømme. Du idelig for os fortæller dine Drømme,

Som du om Natten har Vi hører ei paa dem, vi ei om dennem dømme, Vi neppe blive klar

At see, hvorledes de var sammenhængende,

For Dagen du reent har bortdrømt lysvaagende.

19. Poeten til en Nar. Jeg selv som en Poet nu skriver til en Nar

14

Til hvem da skriver jeg? Til dig og mig, vi begge giør et Par.

20.

Hvem der har en stor Mund maae have en stærk Ryg.

En Hertug spurte en Voltaire Hvorfore han ei nød den Ære At see sit Navn, sin Stammes Navn Indført udi hans Henriade,

Fordi saa svared' han, de giorde intet Gavn Mod Frankerig Hertugens Fiender bleve glade,

Og denne høist fortrydelig

Hertugen passed' ham og lod ham prygle af

Saa han derover nær var kommen i sin

Grav.

Til Lyset.

See du dig fortærer,

Dog Nytte fræmbærer Men ikke for dig,

15

Tit Mennesket Lekker Og lystig sig spekker,

Og tærer dog sig,

Dig disse Riim den Lærdom giver At mangen en ulyklig bliver

Ved al for stor Velgiørenhed,

At mange ogsaa vilde vinde For meget, men de Skade finde Og lutter Ulyksalighed. 22.

Den naragtig Reisende.

Hvad har Leanders Søn lært udi fremmed Lande For femten Tusinde Rigsdaler i et Aar?

Han kan radbrekke Fransk, paa høitydsk kan han

bande,

Og udi Menuet ham ingen overgaaer. Hvad mere? Intet meer, hvad vil man mere have?

Han vel i Kiøbenhavn har kundet dette lære For tredve Dalere, ei nødig havt at trave I fremmed Lande om, for alt at faae for-

23.

Den ædelmodige Løve.

En Løve med et Bytte stod,

En Røver kom forbi med allerfrekkest Mod; Et Stykke fræk begierer Du intet faaer, var Løvens Svar,

Thi du den smukke Vane har At tage selv. En Vandrings-Mand Med Frygt og skiulen kommer an,

Ham Løven seer og strax forærer Et Stykke meget godt og feed, See sagde Løven, for du har Beskedenhed Saa giver jeg dig det, jeg nægted Røveren, O gid at Mennesker saaledes handlede! Men her de frække see sig just befordrede Og den beskedne er forladt af hver og en.